

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Правознавство»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	2-й семестр (4 чверть)
Заняття:	
лекції	2 години на тиждень
семінарські	-
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/index.php?categoryid=48>
Кафедра, що викладає Цивільного, господарського та екологічного права

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Блінова Ганна Олександрівна
Наукова ступінь	доктор юридичних наук
Наукове звання	професор
Посада	професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
E-mail	blinovahanna@i.ua Blinova.G.O@nmu.one
Профайл	http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php
Персональна сторінка	https://scholar.google.com.ua/citations?user=ySm66L0AAAAJ&hl=ru
Консультації	ауд.10/314, 1 година на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра філософії і педагогіки, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 314
Онлайн-консультації	електронна пошта Blinova.G.O@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення курсу «Правознавство» дозволяє ознайомитись із змістом основних правових інститутів, притаманних таким галузям права як конституційне, адміністративне, трудове, цивільне, господарське, кримінальне право та правових категорій цивільного, адміністративного, кримінального процесів; визначити основні положення теоретичного та прикладного характеру сучасних галузей права України; формувати уміння та навички правильного застосування положень вітчизняного законодавства на практиці; виявити проблеми правового регулювання правовідносин в Україні, виробити навички правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів

удосконалення чинного законодавства України в сфері здійснення підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Правознавство» є формування системи теоретичних знань здобувачів вищої освіти про основні положення права та засади правового регулювання суспільних відносин у сфері діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; формування навичок використання правничої термінології в професійній діяльності при здійсненні управління та адміністрування фінансової та господарської діяльності; засвоєння здобувачами вищої освіти норм галузей права, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання; підвищення рівня правової культури і правосвідомості у здобувачів вищої освіти для забезпечення неухильного дотримання ними вимог закону та кваліфікованого його застосування під час своєї професійної діяльності з адміністрування підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Завдання курсу:

1) сформулювати у здобувачів вищої освіти систему знань про особливості реалізації та застосування норм основних галузей права у сфері діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

2) навчити здобувачів вищої освіти розуміти зміст та особливості правового регулювання суспільних відносин за участю суб'єктів господарювання;

3) підвищити здатність здобувачів вищої освіти до критичного та системного аналізу юридичних фактів та правових явищ у сфері права при здійсненні управління та адміністрування фінансової та господарської діяльності;

4) навчити здобувачів вищої освіти застосовувати норми трудового, сімейного, житлового, цивільного, господарського, фінансового, податкового, адміністративного права та інших галузей права в професійній управлінській діяльності;

5) ознайомити здобувачів вищої освіти з основними правовими механізмами вирішення проблем в галузі права теоретичного та прикладного характеру, притаманні сфері діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. Результати навчання (дисциплінарні)

– усвідомлювати цінності громадянського суспільства, необхідність сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави, знати вимоги до діяльності за спеціальністю, передбачені конституційним, адміністративним, господарським, фінансовим галузями права, аналітично мислити та використовувати набуті знання для прийняття ефективних рішень у галузях підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

– знати нормативно-правові акти, що регламентують здійснення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, застосовувати набуті знання із адміністративного, господарського, фінансового та інших галузей права на практиці для забезпечення законності та ефективності здійснення підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

– застосовувати набуті знання у сфері конституційного, адміністративного та кримінального права для запобігання корупції, будь-яким проявам недобросовісності в

підприємницькій та торговельній діяльності суб'єктів господарювання та посадових осіб органів публічної влади.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Тема 1. Основи конституційного права України
Тема 2. Адміністративне право та адміністративний процес
Тема 3. Цивільне право та цивільний процес
Тема 4. Трудове, сімейне та житлове право
Тема 5. Господарське право та господарський процес
Тема 6. Фінансове, банківське та податкове право
Тема 7. Кримінальне право та кримінальний процес
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ
Тема 1. Основи конституційного права України
Тема 2. Адміністративне право та адміністративний процес
Тема 3. Цивільне право та цивільний процес
Тема 4. Трудове, сімейне та житлове право
Тема 5. Господарське право та господарський процес
Тема 6. Фінансове, банківське та податкове право
Тема 7. Кримінальне право та кримінальний процес

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 або 10/310 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Здобувач вищої освіти повинен мати активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365 та бути зареєстрованим у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «Правознавство».

6. Система оцінювання та вимоги

Сертифікація навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення НТУ «Дніпровська політехніка» «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка»».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка».

6.2. Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами Національної рамки кваліфікацій до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 3).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
Навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
Лекції	контрольні завдання за кожною темою	методи евристичних питань, мозкового штурму, діалогового спілкування	підсумкове тестування у формі	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
Семінарські заняття	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, тестування, виступ-презентація, реферат, наукова доповідь	контрольної роботи (ККР)	підсумкове тестування у формі ККР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти

6.3. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Критерії оцінювання за відповідний вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти: 1) поточне тестування за кожною темою; 2) участь у форумі (дистанційно) або аудиторна робота на семінарських заняттях (очно); 3) виконання самостійної роботи; 4) виконання індивідуальних завдань.

Тестування – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування з навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється за кожною темою.

Самостійна робота здобувача вищої освіти (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає: попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять та розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни.

Індивідуальні завдання здобувачів вищої освіти включають виконання розрахункових, графічних, розрахунково-графічних робіт, есе, рефератів, презентацій, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, курсових проектів (робіт), кваліфікаційних робіт, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, підвищення рівня підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальними завданнями здобувачів вищої освіти в рамках вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» є підготовка презентації за запропонованою темою та виступ з нею на семінарському занятті.

У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи здобувачів вищої освіти за темами навчальної дисципліни.

Розподіл балів за видами навчальної роботи здобувача вищої освіти

Теми	Тестування з теми	Індивідуальні завдання	Самостійна робота	Підсумкова (тестова) роботи	Підсумкова оцінка
1.	6	2	2	20	
2.	7	2	2		
3.	7	2	2		
4.	7	2	2		
5.	7	2	2		
6.	7	3	3		
7.	7	3	3		
Разом	48	16	16	20	100
	48	32			

Викладач, враховуючи досягнення здобувача з дисципліни, його системну та активну участь і роботу на платформі MOODLE, може додати **0-10 балів**.

Отримані бали за тестування з тем (максимально 48 балів) та бали за самостійну та індивідуальну роботу (максимально 32 бали) додаються до оцінки з підсумкової (тестової) роботи в кінці семестру (20 балів) та є підсумковою оцінкою за вивчення

навчальною дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати **100 балів**.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «Правознавство» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт здобувача вищої освіти.

6.4. Критерії оцінювання за роботу на семінарських заняттях:

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК (бакалавр)

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономії та відповідальності	Показник
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; ♦ критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об’єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування 	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв’язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89

інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
	Комунікація	
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;</p> <p>♦ здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79

	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність та автономія		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; ◆ відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб; ◆ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності 	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: <ul style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84

	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» та реалізується із дотриманням положень Кодексу академічної доброчесності НТУ «Дніпровська політехніка».

Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Правознавство» (<https://do.nmu.org.ua>)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувача вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачам вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Семінарські та практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна

мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за графіком, погодженим з викладачем.

7.4. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.5. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки здобувачів вищої освіти. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності здобувачів вищої освіти, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Правознавство».

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51, ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

3. Кодекс адміністративного судочинства: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36. № 37. ст.446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44, ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 року № 2947-III. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41. 42. ст.492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

6. Сімейний Кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. ст.135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

7. Кодекс законів про працю України: Закон № 322-VIII від 10.12.71 . Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971. 1971 р. Додаток до N 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

8. Житловий кодекс України: Закон від 30 червня 1983 р. № 5464-X Відомості Верховної Ради, 1983, Додаток до № 28, ст.573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>

9. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. № 19-20. № 21-22. URL: ст.144. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

10. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. Відомості Верховної Ради України. URL: 1992. № 6. ст.56. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

11. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 року № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. ст.572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

12. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14. № 15-16. № 17. ст.112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

13. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. ст.27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

14. Кримінальний Кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26, ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

15. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

16. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45. № 46-47. № 48. ст.552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

8.2 Навчально-методичні та наукові джерела:

1. Правознавство: Підручник /За відп. ред. О.В. Дзери. 10-е вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 848 с.

2. Правознавство: хрестоматія для студентів ден. та заоч. форми навчання усіх спец. / Л. В. Перевалова; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Панов А. М. [вид.], 2019. 220 с.

3. Порівняльне правознавство у таблицях: навч. посіб. для юрид. вищ. навч. закл. І ф-тів / О. В. Петришин та ін.; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2018. 162 с. : табл. Бібліогр.: с. 162.

4. Правознавство: Навч. посіб. /С.В. Дрожжина, О.О. Одінцева, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. Київ: Знання, 2018. 350 с. (Вища освіта ХХІ століття)

5. Правознавство: навч. посіб. /В.М. Олуйко, Р.І. Кондратьєв, Р.О. Стефанчук та ін.; за ред. Р.І. Кондратьєва. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2018. 488 с.

6. Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. Київ: Знання, 2018. 583 с.

7. Пилипенко П.Д., Хома Н.М., Кельман М.С. та ін., Основи правознавства: Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів «Магнолія 2006», 2018. 467 с.

8. Семарак О.С., Семарак І.О. Основи правознавства: Навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 480 с. (Вища освіта ХХІ століття).

9. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / За ред.О.В.Зайчука, Н.М.Оніщенко. Київ, 2019. 688 с.

10. Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. Київ: Освіта України, КНТ, 2018 592 с.

11. Адміністративне право: Навч. пос. /О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. 536 с.

12. Сімейне право України: Навчальний посібник / За ред. Є.О.Харитонова.

К.: Істина, 2018. 200 с.

13. Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. Вид.2-ге доповн. і перероб., Київ: Атіка, 2018. 316 с.

14. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. 5-те вид., перероб.І доп. Київ: Знання, 2018. 860 с. (Вища освіта ХХІ століття).

15. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 375 с.

16. Сімейне право України: підручник / за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.

17. Основи трудового права України: курс лекцій / За ред. доктораюридичних наук, професора П.Д. Пилипенка – 4-те вид. виправ. і доп. Львів; Магнолія, 2018. 276 с.

18. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. Київ: Алерта, 2019. 506 с.

19. Екологічне право України: підручник / Медведева М.О., Бондар Л.О., Гавриш Н.С., Годованюк А.В. та ін. Одеса: «Фенікс», 2018. 788 с.

20. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 253 с.

21. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.] ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.

22. Податкове право України : підручник / [О. О. Головашевич, А.М. Котенко, Є. М. Смичок та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.